

ת"פ 6924/08 - אבוקסיס אבי נגד מ.י. לשכת תביעות ירושלים, חנוך זקן, זאב גורדו

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 6924-08 מ.י. לשכת תביעות ירושלים (פלילי) נ' זקן ואח'
תיק חיצוני: 5752/07

מספר בקשה: 8

בפני מבקשים נגד משיבים	כב' השופט דב פולוק
אבוקסיס אבי	
1. מ.י. לשכת תביעות ירושלים (פלילי)	
2. חנוך זקן	
3. זאב גורדו	

החלטה

בפני מונחת בקשתו של מר אבוקסיס אברהם (להלן: "המבקש") לעיין בכתב האישום, בהכרעת הדין ובגמר הדין שניתנו בת.פ. 6924/08 (להלן: "המסמכים המבוקשים").

נימוקי הבקשה:

המבקש מבקש לעיין במסמכים המבוקשים בשל היותו קורבן העבירה נשוא ת.פ. 6924/08.

סעיף 2 לחוק זכויות נפגעי עבירה, תשס"א-2001, קובע כי "נפגע עבירה" הוא:

"נפגע עבירה" - מי שנפגע במישרין מעבירה, וכן בן משפחה של מי שהעבירה גרמה למותו, למעט החשוד, הנאשם או הנידון;

במקרה דנן תקפו הנאשמים את המבקש ואחיו וגרמו להם לחבלות ופציעות, ועל כן המבקש נכנס לגדר "נפגע עבירה" כהגדרת החוק.

המבקש ציין בבקשתו שהעיון במסמכים המבוקשים הינו לצורך הגשת תובענה אזרחית נגרת להרשעה בפלילים לפי סעיף 77 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב] תשמ"ד-1984, כנגד הנאשמים בתיק.

דין והכרעה:

בקשה לעיון בתיקי בית המשפט נבחנת לפי הוראת תקנות בתי המשפט ובתי הדין לעבודה (עיון בתיקי בית משפט), התשס"ג-2003 (להלן: תקנות בתי המשפט (עיון בתיקים)). סעיף 4 לתקנות בתי המשפט (עיון בתיקים) קובע כי:

(א) כל אדם רשאי לבקש מבית המשפט לעיון בתיק בית משפט (להלן - בקשת עיון), ובלבד שהעיון בו אינו אסור על פי דין.

....

(ד) בבואו לשקול בקשת עיון, ייתן בית המשפט את דעתו, בין השאר, לעניינו בתיק של המבקש, לעניינם של בעלי הדין ושל מי שעלול להיפגע כתוצאה מהעיון, וכן לסבירות הקצאת המשאבים הנדרשת לשם היענות לבקשה.

(ה) בית המשפט רשאי להורות על העברת בקשת העיון לתגובת בעלי הדין בתיק שמבוקש בו העיון או לתגובת צד שלישי, אם הוא סבור כי העיון עלול לפגוע במי מהם, ... תגובות כאמור בתקנת משנה זו יוגשו בתוך שלושים ימים ממועד המצאת ההודעה על זכות התגובה או בתוך מועד אחר שיקבע בית המשפט.

(ו) החליט בית המשפט להתיר את העיון, רשאי הוא לקבוע בהחלטתו כל תנאי או הסדר הדרושים כדי לאזן בין הצורך בעיון לבין הפגיעה אשר עלולה להיגרם לבעלי הדין או לצד שלישי בשל העיון, לרבות השמטת פרטים, הגבלת מספר המעיינים ונקיטת אמצעים למניעת זיהויים של בעלי דין או אנשים אחרים; בית המשפט רשאי להגביל את היקף העיון ולהתנותו בתנאים, אם ראה כי הקצאת המשאבים הנדרשת מחייבת זאת.

(ז) התיר בית המשפט עיון לפי תקנה זו, ימלא המבקש הודעת עיון כאמור בתקנה 3, טרם העיון.

תחילה אציין שבהתאם לסעיף 4(ה) לתקנות בתי המשפט (עיון בתיקים) העברתי, ביום 3.4.2014, את הבקשה לתגובתה של המאשימה, לשכת התביעות ירושלים (פלילי), ולא נתקבלה כל תגובה. בהודעתי רשמתי כי אי תגובה מצד המאשימה תחשב כהסכמה.

כעת אדון בבקשה לגופה. מן התקנות עולה שכל אדם רשאי לעיון בתיק בית המשפט בתנאי שהעיון אינו אסור לו על פי דין. התקנות מתוות את שיקול הדעת של בית המשפט בבואו לדון בבקשת העיון, מסמיכות אותו לקבוע את היקף העיון, ולאזן בין הצורך בעיון לפגיעה העלולה להיגרם בגינו לבעלי הדין או לצד שלישי. מן התקנות עולה מבחן בעל שלושה שלבים שעל בית המשפט לבחון בבואו להכריע בבקשת העיון:

בשלב הראשון - על בית המשפט לבחון האם קיים דין האוסר את העיון של המבקש בתיק בית המשפט המבוקש. במקרה דנן, אין דין האוסר את העיון של המבקש במסמכים המבוקשים. נהפוכו, במקרה דנן, המבקש הינו נפגע העבירה, עובדה המחזקת את זכותו לעיון במסמכים המבוקשים, כפי שנקבע בסעיף 9 לחוק זכויות נפגעי עבירה, תשס"א-2001:

זכות עיון בכתב
אישום
(תיקון מס' 8)
תשע"ב-2012

נפגע עבירה זכאי, לבקשתו או לבקשת בא כוחו, לעיין בכתב האישום נגד הנאשם או בהסדר לסגירת תיק כאמור בסימן א'1 בפרק ד' לחוק סדר הדין הפלילי, לפי העניין, ולקבל העתק ממנו, אלא אם כן התקיים אחד מאלה:

(תיקון מס' 8)
תשע"ב-2012

(1) עיון כאמור בכתב האישום או בהסדר לסגירת תיק - אסור על פי דין;

(2) סבר פרקליט המחוז או ראש יחידת התביעות במשטרה, לפי העניין, כי מטעמים מיוחדים שיירשמו אין להרשות את העיון או את קבלת ההעתק כאמור.

אציין שביום 5.5.2011 אישרתי את הסדר הטיעון שאליו הגיעו הצדדים ובהתאם לו הורשעו הנאשמים בתקיפה הגורמת חבלה ממשית בנסיבות מחמירות לפי סעיף 380 וסעיף 382 לחוק העונשין תשל"ז-1977. את גזר הדין בעניינם של הנאשמים נתתי ביום 13.11.2013.

בשלב השני - אם אין דין כזה, כבמקרה דנן, על בית המשפט לבחון האם הבקשה לעיון בתיק בית המשפט היא בקשה מוצדקת. הנחת היסוד של מערכת המשפט היא שלכל אדם יש זכות לעיין בתיקי בית המשפט. זכות זו נובעת מעיקרון פומביות הדין וחופש המידע. לאור העובדה שנקודת המוצא היא לאפשר את העיון בתיק, על בעל הדין/צד ג' המתנגד לעיון מוטלת החובה לשכנע את בית המשפט לאסור על המבקש את העיון. אולם, כמו כל זכות, גם זכות העיון אינה מוחלטת וקיימים מקרים בהם על בית המשפט להגבילה בשל אינטרסים נוגדים. בין האינטרסים אלו מצויים אינטרסים כמו הזכות לפרטיות של בעלי הדין והחובה לשמור על זכויותיהם צדי ג'. על בית המשפט לאזן בין האינטרסים והזכויות של כל הנוגעים בדבר - מבקש העיון, בעלי הדין, והאינטרס הציבורי.

במקרה דנן, הסיבה בשלה מבקש המבקש לעיין במסמכים המבוקשים הינה כוונתו להגיש תביעה אזרחית נגרת להרשעה בפלילים בעניינו. סיבה זו מוצדקת ותומכת במתן זכות העיון המבוקשת. כמו כן, לא נראה שיש צד ג' כלשהו שזכותו עלולה להיפגע מן העיון של המבקש במסמכים המבוקשים.

בשלב השלישי, לאחר שבית המשפט השתכנע שקיימת הצדקה עקרונית לאפשר למבקש את העיון, עליו לבחון כיצד ניתן לאפשר את העיון באופן שהפגיעה בזכויות ובאינטרסים של בעלי הדין שהתנגדו לעיון תהיה מידתית ופחותה ככל האפשר (ראה: ע"א 8849/01 פקיד שומה למפעלים גדולים נ' פז גז חברה לשיווק בע"מ (ניתן על ידי הרשם מרזל, ביום 15.2.2005)).

כאמור, במקרה דנן המבקש מבקש לעיין במסמכים המבוקשים בלבד הכוללים את כתב האישום, הכרעת הדין וגמר הדין שניתנו בת.פ. 6924/08. המבקש הוא נפגע העבירה והוא מבקש לעיין במסמכים הללו לצורך הגשת תביעה אזרחית נגרת להרשעה בפלילים. לאור האמור אני מאשר את בקשתו של המבקש ומתיר את העיון במסמכים המבוקשים.

החלטתי תועבר למזכירות בית המשפט, והמבקש יפנה למזכירות על מנת לממש את זכות העיון במסמכים.

ניתנה היום, כ"ד תמוז תשע"ד, 22 יולי 2014, בהעדר הצדדים.